

Starfsáætlun

Krummahreiðurs

2018-2019

Efnisyfirlit

Almennar upplýsingar.....	3
Stefna leikskólans.....	4
Daglegt líf í Rjúpnahæð.....	4
Dagskipulag.....	5
Daglegar venjur í Rjúpnahæð.....	6
Að koma í leikskólann.....	6
Fataherbergið.....	6
Hreinlætisvenjur.....	7
Matmálstímar.....	7
Að fara heim.....	8
Lýðræði og jafnrétti í Rjúpnahæð.....	8
Áherslupættir vetrarins.....	11
Læsi og samskipti.....	11
Samverustund.....	13
Sögustund.....	14
Hópastarf:.....	16
Heilbrigði og vellíðan.....	18
Útikennsla.....	18
Útivera.....	20
Sjálfbærni og vísindi.....	21
Sköpun og menning.....	22
Tónlist.....	23
Lokaorð.....	25
Krummahreiður.....	2

Almennar upplýsingar

Gildistími: Haustönn 2018 - vorönn 2019

Leikskóli: Rjúpnahæð s: 441-6700

Deild: Krummahreiður s: 441-6711

Sveitarfélag: Kópavogur

Deildarstjóri: Lilja Margrét Óladóttir

Undirbúningstími: Breytilegur

Aðrir starfsmenn: Jóhanna Þorbergsdóttir,
Svandís Dögg Prastardóttir,
Sigurbjörg Hoffritz.

Fjöldi barna: 21 börn fædd árið 2014.

Stefna leikskólans

Leikskólinn vinnur samkvæmt leikskólastefnu Kamii og DeVries sem byggist á hugsmíðahyggju. Barnið notar leikinn sem tæki til að byggja upp þekkingu og lærir þannig eigin virkni. Leikurinn er kjarninn í uppeldi og menntun barnsins og það er virkur þátttakandi í eigin uppbyggingu félagslegrar færni sem og siðgæðis- og vitsmunaproska. Þessu til viðbótar styðjumst við í Rjúpnahæð einnig við kenningar Berit Bae en hún leggur áherslu á viðurkennandi samskipti og viðmót. Meginmarkmið leikskólans eruð að stuðla að sjálfræði barnanna, en þá er átt við að barnið geti tekið sjálfstæðar ákvarðanir byggðar á þekkingu og vangaveltum um það sem barnið telur rétt eða rangt. Sjálfræði felur í sér ábyrgð og sjálfsaga.

Segja má að sjálfræði sé til staðar hjá barni þegar það lætur stjórnast af sjálfu sér. Sjálfræði er forsenda lýðræðis, en stuðlað er að lýðræðislegum vinnubrögðum í leikskólanum, þar sem málefni eru rædd við börnin, þeim gefin kostur á tjá sig og sameiginleg niðurstaða fundin á ýmsum málefnum innan leikskólastarfsins. Það sem ýtir undir sjálfræði og við höfum að leiðarljósi er: virðing, viðurkenning, samvinna, samkennd, lýðræðisleg vinnubrögð, ábyrgð, val á viðfangsefnum, umhverfi, ágreiningur/skoðanaskipti, sjálfstæði, gagnrýn hugsun, og öryggi. Stuðlað er að markmiðum sjálfræðis í öllu starfi leikskólans.

Daglegt líf í Rjúpnahæð

Venjubundnar athafnir daglega lífsins í leikskólanum mótast af andlegum og líkamlegum þörfum barnanna og heilsu. Markmiðið er að börnin verði sjálfstæð og sjálfbjarga. Í leikskólanum er barnið í brennidepli og starfshættir taka mið af proska og þörfum hvers einstaklings. Til þess að svo megi verða er leikskólastarfinu skipt í ýmiskonar leik-, náms- og samverustundir bæði inni og úti (t.d. frjáls leikur, hópstarf, samverustund, vinastund). Lögð er áhersla á að

drengir og stúlkur hafi sama rétt, fái sama viðmót og njóti sömu hvatningar og örvunar til að taka þátt í öllum þeim viðfangsefnum sem boðið er upp á í leikskólanum.

Dagskipulag

Í leikskólanum er ákveðið dagskipulag sem starfið er skipulagt út frá, skipulagið er þó sveigjanlegt og þarfir barnanna hafðar að leiðarljósi, þroski þeirra sem og aldur.

07:30-08:00	Leikskólinn opnar
08:00-08:40	Tekið á móti börnum í flæði/hafragrautur
08:30-09:40	Flæði/ávaxtastund
09:40-10:00	Samverustund/veðurfræðingur
10:00-11:30	Útivera/flæði/hópastarf/hreyfistundir/Laupur/útikennsla
11:30-12:00	Gæðastund á mottu/sögustund
12:00-13:00	Flæðismatur
12:30-13:00	Leikur inn á deild
12:45-14:30	Útivera/flæði/hópastarf/hreyfistundir/Laupur/útikennsla
14:30-15:15	Flæðiskaffi
15:15-16:15	Frjáls leikur inni á deild/róleg stund/útivera
16:00-16:30	Frjáls leikur- deildir sameinast í matsal

Á föstudögum er vinastund, þar sem allir í leikskólanum koma saman, syngja og njóta þess að vera saman.

Daglegar venjur í Rjúpnahæð**Að koma í leikskólann**

Það er mikilvægt að barnið læri að heilsa og kveðja þegar það kemur og fer úr leikskólanum. Starfsmaður tekur á móti barni með nafni og býður því og foreldri þess góðan daginn.

Fataherbergið

Markmið:

- ✓ Börnin læri að klæða sig án hjálpar og beðið um hjálp ef þau þurfa.
- ✓ Börnin læri að meta hvaða föt eru viðeigandi með tilliti til veðurs.
- ✓ Börnin skilji fataklefann eftir snyrtilegan með því að ganga frá eftir sig.
- ✓ Börnin læra að bera ábyrgð á sínum eigin fatnaði.

Leiðir:

- ✓ Börnin eru veðurfræðingar í samverustund að morgni, þar velja þau fatnað með tilliti til veðurs (með aðstoð starfsmanns).
- ✓ Fara með minni hópa í fataklefann í einu. Hvetja þau til að finna fötin sín sjálf og klæða sig í þau. En þau fái aðstoð eftir þörfum og þroska.
- ✓ Læra að bera ábyrgð á sínum eigin fatnaði með því að setja blaut föt í þurrskáp/á ofn/í poka/hengja þau upp/ganga frá fötum sínum og raði skóm.
- ✓ Hvetja börnin að einbeita sér að gera hverju sinni.
- ✓ Að þau meti sjálf út hvernig það eigi að klæða sig.

Hreinlætisvenjur

Markmið:

- ✓ Að börnin verði meðvituð um gildi hreinlætis og handþvottar, meðal annars að þrífa andlit eftir mat og þurrka nef sitt þegar við á.
- ✓ Að börnin verði smá saman sjálfbjarga á salerni. Kenna börnunum að þvo sér um hendur með sápu eftir salernisferðir og útiveru og fyrir matmálstíma.
- ✓ Að börnin læri að meta sjálf hvænær þau þurfa að fara á klósettið.
- ✓ Að börnin sturti niður eftir klósettferðir

Leiðir:

- ✓ Starfsmaður fylgja börnunum eftir á salerni og ræðir/leiðbeinir um hreinlætisvenjur t.d. með því að kenna réttan handþvott.
- ✓ Starfsmaður fylgir því barni sem vitað er að þurfi aðstoð. Einnig ef barn biður starfsmann um að koma með sér.
- ✓ Börnin eru spurð um hreinlæti, hvort þau séu búin að þvo hendur þegar þörf er á því, t.d. eftir útiveru og salernisferðir.

Matmálstímar

Matar- og kaffitímar eru kjörin staður til ýmissa umræða um lífið og tilveruna.

Markmið:

- ✓ Að börnin verði sjálfbjarga í matmálstímanum og læri góða borðsiði, sýni tillitsemi og hjálpsemi.
- ✓ Að börnin læri að ganga frá eftir sig.
- ✓ Börnin læri að skammta sér hæfilegar stærðir sjálf og eru hvött til að smakka allan mat.

- ✓ Börnin eigi frjáls samskipti við önnur börn á meðan matmálstíma stendur.
- ✓ Börnin geti valið sjálf hvenær þau fara í mat innan tímaramma.
- ✓ Börnin getir ákveðið hvar þau sitja og hjá hverjum þau sitja.
- ✓ Börnin átti sig sjálf hvenær það sé laust í mat.

Leiðir:

- ✓ Börnin skammti sér sjálf, noti hníf og gaffal og helli í glas.
- ✓ Börnin eru hvött til frjálsra samskipta við hvort annað.
- ✓ Börnin sjá hvað er í matinn hverju sinni á myndrænu skipulagi.

Að fara heim

Í lok dags kveður starfsmaður barnið og foreldri og þakkar fyrir daginn.

Lýðræði og jafnrétti í Rjúpnahæð

Í lýðræði taka einstaklingar virkan þátt í mótun samfélagsins. Í Rjúpnahæð leggjum við áherslu á áhuga barnanna og ábyrgð þeirra á eigin námi. Við tökum mið af því í öllum starfsháttum að borin sé virðing fyrir manngildi hvers og eins. Börn læra til lýðræðis með því að læra um lýðræði í lýðræði. Gagnrýnin hugsun og ígrundun um grunnildi samfélagsins leiðir til lýðræðis og mannréttinda. Lýðræðislegur leikskóli getur þannig tekið þátt í að skapa samábyrgt og sjálfbært samfélag.

Jafnrétti skapar tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi. Í Rjúpnahæð er lögð áherla á að drengir og stúlkur eigi víðtæka og jafna möguleika. Einnig er lögð áhersla á að fram fari nám

um menningu, þjóðerni, tungumál, trúarbrögð og lífsskoðanir. Ásamt því að vinna eftir skóla án aðgreiningar í öllu skólastarfinu.

Markmið:

- ✓ Börnin læri lýðræðisleg vinnubrögð
- ✓ Kennar séu mismunandi leiðir að lýðræði
- ✓ Börnin læri hvað orðið lýðræði merkir
- ✓ Hvað þýðir lýðurinn ræður?
- ✓ Börnin læri hvað orðið sjálfræði merkir, að ráða sjálfur
- ✓ Hverju ráðum við sjálf (t.d. hvort þú vilt fara út fh. eða eh.).
- ✓ Af hverju er gott að fá að ráða?

Sjálfræði, ég sjálf/ur.

- *Sjálfstæði*
  - *Sjálfstjórn*
  - *Virðing fyrir þeim sem talar*
  - *Ábyrgð á sinni ákvörðun*
  - *Málörvun - læra ný hugtök og merkingu þeirra*
    - a. *meirihluti/minnihluti*
    - b. *að kjósa*
    - c. *sameiginleg ákvörðun*
  - *Læsi í umhverfi- þegar röðin kemur að mér*
  - *Skoðanaskipti*
- ✓ Börnin taki ábyrgð á ákvörðun sinni og fylgi henni eftir.
  - ✓ Börnin læri að tjá skoðanir sínar og hugmyndir.
  - ✓ Börnin læri að þau geti haft áhrif.
  - ✓ Börnin læri að hlusta og virða skoðanir annarra.
  - ✓ Barnahópurinn læri að taka sameiginlega ákvörðun og að skoðanir allra skipta máli.
  - ✓ Börnin læri að gæta jafnréttis í leik.
  - ✓ Að börnin læri að setji sig í spor annarra og þau hafi val um að bjóða öðrum að vera með í leik sem þegar er byrjaður.

- ✓ Að börnin læri að manneskjur eru margbreytilegar, hafi ólíkar skoðanir, tali mismunandi tungumál og alast upp í fjölbreyttum menningarheimum.
- ✓ Börnin fái að hafa skoðanir og val um dagleg verkefni.
- ✓ Að börnin læri að bera virðingu fyrir öðrum börnum og fullorðnum

Leiðir til að stuðla að lýðræði

Við notum opnar spurningar, höfum skoðanaskipti, virðum skoðanir allra og skráum svörin niður á töflu (hugarkort). Við nýtum okkur til dæmis sögusteininn sem hjálpartæki fyrir þau að tjá sig eða stuðla að lýðræði og þannig hlusta á mismunandi skoðanir. Við munum nota til að mynda við ákvarðanartöku, Ugly sat á kvisti, Úllen dúllen doff (hlutkesti). Börnin læri að með því að rétta upp hendi segja þau hvað þau vilja t.d. val á milli hluta (rauður steinn, gulur steinn eða blár steinn).

- Notast er við hugarkort, opnar spurningar, svör barnanna skráð.
- Kosningarnar geta verið að rétta upp hendi eða leynilegar kosningar. Börnin hafi áhrif með því að fá að kjósa um val á efnivið eða verkefni t.d. í útikennslu. Að þau fái tækifæri á að hafa áhrif og kjósa þegar þörf er á t.d. í samverustund, sögustund, úti o.s.frv.
- Börnin læra að oft þurfi að komast að samkomulagi þar sem það eru ekki allir sammála, þá þurfi að gera annað fyrst og svo hitt og þá kjósum við aftur t.d. með upp uppréttingum meirihluti/minnihluti. Niðurstaðan sýnir þeim þá að fyrst er gert það sem meirihlutinn kýs.
- Niðurstöður eru hafðar sjónrænar t.d. á töflunni og einnig með því að láta börnin í mismunandi stóra hópa.

Áherslupættir vetrarins

Markmið okkar er að vinna með alla þroskapætti barnsins í gegnum námssvið leikskólans. Aðal áherslan er á að samræma vinnubrögð í tengslum við samskipti barna og fullorðinna, lögð verður áhersla á að byggja upp sjálfstjórn og hjálpa börnunum að leysa ágreining. Við ætlum að skoða hvernig kennarar taka þátt í leik barna, hvenær tökum við þátt og hvenær ekki. Jafnframt ætlum við að skoða og þróa leiðir til skráningar á leik og samskiptum barna, til að geta skoðað hvar áhugasvið þeirra liggur og til að skilja betur reynsluheim þeirra.

Hér á eftir verða markmið hvers sviðs sett fram sem og leiðir sem við munum notast við til að ná settum markmiðum.

Læsi og samskipti

Læsi snýst um merkingu orða og samkomulag manna um málnotkun. Í Rjúpnahæð felur læsi í sér hæfni, þekkingu og leikni barna til að lesa í umhverfi sitt og tjá tilfinningar, skoðanir og upplifun sína á fjölbreyttan hátt.

Börn hafa mikla þörf fyrir samskipti við aðra. Þau spyrja spurninga, skiptast á skoðunum og ræða hugmyndir sínar, tilfinningar og líðan. Þau nota ýmsar leiðir til að eiga samskipti við aðra og tjá sig. Auk tungumálsins nota þau til dæmis ýmiss konar hljóð, snertingu, leikræna tjáningu, tónlist, myndmál og dans. Í gefandi samskiptum og leik eykst félagsfærni og sjálfsmýnd styrkist. Læsi í víðum skilningi þess orðs er mikilvægur þáttur samskipta.

Markmið:

- ✓ Að kenna börnunum að skiptast á skoðunum, hlusta á hvort annað og bera virðingu fyrir hvoru öðru. Geta notað málið sitt til tjáningar.
- ✓ Að auka málskilning, orðaforða og málnotkun með markvissi málörvun.
- ✓ Að börnin hafi gott aðgengi að bókum/bókasafni.

- ✓ Að börnin læri samskipti í gegnum leikinn.
- ✓ Að börnin geti lesið í umhverfi sitt og aðstæður.
- ✓ Að börnin heyri fjölbreytt og vandað málfar og sjái ritmál notað við margvíslegar aðstæður.
- ✓ Að börnin fái fjölbreyttar samverustundir/sögustundir.
- ✓ Að börnin læri að nýta sér tákni með tali í aðstæðum þar sem þess þarf.
- ✓ Að ritmál sé sýnilegt.
- ✓ Að börnin séu virkir og meðvitaðir þátttakendur í umhverfinu.
- ✓ Að börnin geti tjáð skoðanir sínar, hugmyndir og tilfinningar.
- ✓ Að börnin læri fyrstu skrefin í ljóðagerð.

Leiðir:

Eru fjölmargar, allt leikskólastarf byggist í raun á því að börnin læri að vera læs á umhverfið sitt ásamt því að hafa samskipti við aðra bæði börn og fullorðna. Meðal annars í gegnum samskipti við hvort annað og hinn fullorðna, vinaleik, samverustundir, fundir með börnum, flæðandi hópastarf og gegnum leikinn. Mikilvægt er að barnið fái tækifæri til þess að tjá skoðanir sínar, hugmyndir og tilfinningar í ýmsum aðstæðum og finni að kennarar séu tilbúnir til þess að hlusta á þau og virði skoðanir þeirra og þarfir. Má meðal annars nefna:

- ✓ Að börnin hafi aðgang af fjölbreyttum aðstæðum til að tjá skoðanir sínar, tilfinningar og upplifun.
- ✓ Gefa börnum næg tækifæri til að tjá sig og næði.
- ✓ Fjölbreyttar sögustundir (þulur og rím, orðaleikir, söngur, klappa atkvæði og fleira).
- ✓ Orðaleikir.
- ✓ Setja orð á allar athafnir í daglegu starfi leikskólans.
- ✓ Kennarar skipuleggja umhverfið þannig að börnin geti lesið í það bæði með ritmáli og myndum.

- ✓ Skapa jákvætt leikumhverfi sem ýtir undir tjáskipti milli barnanna.
- ✓ Að kennarinn noti tákni með tali í þeim aðstæðum sem krefst.
- ✓ Að börnin æfi framsögn til dæmis með míkrafón.

Þessi listi mun aldrei vera tæmandi og er endalaust hægt að bæta við hann þar sem læsi og samskipti er eitt af því sem er mest notað í leikskólasamfélaginu.

Samverustund

Markmið:

- ✓ Að börnin geti setið í samverustund án þess að trufla hvort annað.
- ✓ Að börnin læri að vera virkir þátttakendur í fjölbreyttum umræðum.
- ✓ Að börnin læri að lesa sjónrænt dagskipulag með aðstoð kennara.
- ✓ Að börnin kunni grunnupplýsingar um sjálfan sig til dæmis hvað foreldrar og systkini heita og hvenær þau eiga afmæli.
- ✓ Að geta talað fyrir framan hóp.
- ✓ Börnin athugi veðrið og læri að klæðast eftir því.
- ✓ Hópastarf - spurning dagsins rædd og hugmyndir barnanna skráðar.
- ✓ Kenna börnunum söngva, þulur, rím, leiki og fleira.
- ✓ Taka mið af dagsformi barnanna hætta fyrir ef þau hafa ekki áhuga og lengur ef þau hafa mikinn áhuga.
- ✓ Á afmælisdag fær afmælisbarnið að setjast í sólina, afmælisöngur sunginn og hin börnin fá tækifæri til þess að tjá tilfinningar/hlý orð til afmælisbarnsins.
- ✓ Að börnin viti hvað ár er, mánuður og vikudagur.
- ✓ Börnin læri ýmis orðheiti yfir veðrið og merkingu þeirra. T.d. gola, skúrir, rok, vindur, stormur og súld.
- ✓ Rætt er við börnin um hvað sé að gerast í samfélaginu hverju sinni.

- ✓ Börnin fá tækifæri til þess að ræða það sem þeim liggur á hjarta, til dæmis veikindi hjá þeim eða fjölskyldu meðlimum.

Leiðir:

- ✓ Að börnin hlusti á aðra og læri að bíða þangað til röðin komi að þeim.
- ✓ Nota sögusteininn sem tæki til að þjálfa virka hlustun og umræður.
- ✓ Börnin skiptast á að vera veðurfræðingar og upplýsa börnin um veður og klæðnað
- ✓ Að börnin fái tækifæri til þess að koma með hugmyndir af viðfangsefni hópstarfs og velja sér viðfangsefni eftir áhugasviði.
- ✓ Kennarar hefja umræður og komi með fræðslu þegar við á.
- ✓ Börnin æfist að sitja á staf sem það hefur valið sér.
- ✓ Börnin finni áhugaverði staði á Íslandi og kynna hann fyrir hópnum.
- ✓ Börnin læri framsögn með því að standa fyrir framan hin börnin og tjá það sem þeim liggur á hjarta.

Veðurfræðingur

Veðurfræðingurinn er mikilvægur liður í samverustund. Hann er ein leið til að efla barnið á margan hátt: að æfa sig í að koma fram, kenna börnum að lesa í umhverfið, bera ábyrgð á verkefni, efla málörvun, byggja upp sjálfstæði, sjálfstjórn og sjálfstraust.

Veðurfræðingurinn er líka þáttur í því að kenna börnunum að bera virðingu fyrir þeim sem eru að koma fram.

Sjálfræði, ég sjálf/ur.

- *Sjálfstæði*
- *Sjálfstjórn*
- *Virðing*
- *Ábyrgð*
- *Málörvun*

- *Læsi í umhverfi*
- *Sjónarmið*

Leiðir

- ✓ Veðurfræðingur fær það hlutverk að líta til veðurs, fara út til að kíkja á veðrið og einnig líta á hitamælir (Arnarhreiður). Síðan er komið inn á deild og viðeigandi myndir með táknum fyrir veðrið og fatnað eru fundin til og barnið hengir það á töfluna.
- ✓ Veðurfræðingur byrja á því að kynna sig með tákni og síðan útskýra þau einnig með tákni veðrið og hvernig eigi að klæða sig, fá síðan sögusteininn og segja frá því sem þeim langar til. Börnin velja sér lag til að syngja annað hvort ein eða allir saman.
- ✓ Inni á deild er spjald sem segir til um hver er veðurfræðingur dagsins. Börnin setja stafinn í nafninu sínu við þegar þau hafa lokið hlutverki sínu eða punkt, eftir því sem við á
- ✓ Börnin geta séð hver er næsti veðurfræðingur með því að líta á spjaldið

Sögustund

Sögustund er mikilvægur vettvangur fyrir málörvun og að beina sjónum barnsins að fróðlegum hlutum.

Markmið:

- ✓ Að sögustundirnar eru fjölbreyttar, áhugaverðar og fræðandi.
- ✓ Stuðla að auknum málskilningi barnanna og orðaforðanámi
- ✓ Börnin þjálfast í að hlusta og auka þekkingu sína á margvíslegum bókmenntum.
- ✓ Að börnin læri að umgangast bækur.
- ✓ Að börnin læri að vera saman í hóp.
- ✓ Að börnin komi oftast með bækur að heiman.

- ✓ Gefa börnunum rými í skipulagi sögustundarinnar til að ræða hlutina.

Leiðir:

- ✓ Lesa sögur með eða án mynda, læra þulur og ljóð og sagðar þoka og loðtöflusögur.
- ✓ Kennararnir leiðbeini börnunum hvernig á að vera í hóp.
- ✓ Kennararnir skipuleggja sögustundirnar með það í huga að þær geti breyst ef börnin hafa aðrar hugmyndir.
- ✓ Kennarinn þarf að vera vel undirbúin til þess að sögustundir séu sem fjölbreyttastar og getið gengið vel.
- ✓ Beina sjónum þeirra að fróðlegum/áhugaverðum hlutum og skapa umræður í kringum það.
- ✓ Umræður um meðferð bóka.
- ✓ Kennarar þarf að vera tilbúinn að útskýra ný og erfið orð sem koma upp í lesefni. Einnig að setja þær í mismunandi setningar til þess að auka málskilning.

Hópastarf/þemavinna:

Viðfangsefni vetrarins er m.a.:

- ✓ Ég sjálf/ur og fjölskyldan mín.
- ✓ Fuglaþemaverkefni.
- ✓ Vinna út frá hugmyndum barnanna (spurning dagsins).
- ✓ Málefni líðandi stundar t.d. árstíðir, bóka og menningardagar, gamli tíminn, þorrinn, öskudagur og fleira.

Markmið:

- ✓ Hópastarfið er flæðandi þannig að börnin ráði hvort og hvenær þau taki þátt

- ✓ Að verkefni séu fjölbreytt og áhugaverð
- ✓ Að börnin fái tækifæri á að vinna verkefni á sínum hraða.
- ✓ Að verkefni geti þróast áfram eftir áhugasviði barnanna og kennara og umræðunum um þau. Það geti til dæmis farið úr spurningunni hvað er sól út í það að rannsaka pöddur eða geimverur.
- ✓ Að hlustað sé á raddir barnanna. Allar hugmyndir eru góðar hugmyndir.

Leiðir:

- ✓ Börnin koma með hugmyndir í samverustundum eða í leiknum sem kennarar skrá og nýta til hópastarfs verkefna.
- ✓ Kennarar koma með spurningu dagsins í samverustundum út frá því sem á sér stað í samfélaginu, hugmyndum frá börnunum eða fleira.
- ✓ Nýta skráningarblöð á þátttöku barna og námssviðum í hópastarfi svo allir njóti sín.

Blær:**Markmið:**

- ✓ Að börnin læri gildin fjögur úr vináttu:
  - Hugrekki
  - Umburðarlindi
  - Umhyggja
  - Virðing

Leiðir:

- ✓ Nota myndaspjöld.
- ✓ Nýta bókina um Blæ ásamt fleiri bókum um vináttu.
- ✓ Vera dugleg að nota ýmis verkefni tengd vináttu.
- ✓ Syngja/hlusta á lög.
- ✓ Skapa umræður um raunveruleg atvik.

Heilbrigði og vellíðan

Í Rjúpnahæð stuðlum við að heilsuefandi umhverfi þar sem markvisst er hlúð að proska og heilbrigði frá ýmsum hliðum. Áhersla er lögð á daglega hreyfingu og markvisst hreyfiuppeldi sem leggur grunninn að andlegri, líkamlegri og félagslegri velferð til lífstíðar. Við leggjum áherslu á að börnin fái tækifæri til að hreyfa sig frjálst jafnframt því að taka þátt í skipulagðri hreyfingu. En helstu þættir heilbrigðis sem leggja þarf áherslu á eru: jákvæð sjálfsmynd, hreyfing, næring, hvíld, andleg vellíðan, góð samskipti, öryggi, hreinlæti, kynheilbrigði og skilningur á eigin tilfinningum og annarra.

Í Rjúpnahæð viljum við á sama hátt stuðla að heilsusamlegu fæðuvali með fræðslu og góðu framboði á fjölbreyttum mat. Áhersla er lögð á að börnin læri að skammta sér sjálf og þau hvött til að smakka allan mat. Ásamt því að stuðla að uppeldis- og félagslegu gildi máltíða meðal annars með því að gefa nægan tíma til að nærast.

Útikennsla

Útikennsla gefur börnum tækifæri á því að komast í snertingu við íslenska náttúru sem hefur upp á svo margt að bjóða. Leikskólalóðin og umhverfið í kringum Rjúpnahæð er fjölbreytt og gefur það börnunum tækifæri á því að skapa merkingabæra reynslu með því að upplifa hlutina á sínum forsendum. Að börnin fái fjölbreytt námsumhverfi eykur færni þeirra til þekkingarsköpunar sem stuðlar að betra námi.

Markmið:

- ✓ Börnin fá fjölbreytt námsumhverfi.
- ✓ Börnin fá að njóta útiveru.

- ✓ Börnin fá að upplifa hlutina á nýjan hátt.
- ✓ Að bera ábyrgð á fötum sínum úti og í vettvangsferðum þannig þau tynist ekki.
- ✓ Að börnin að bera virðingu fyrir náttúrunni og kynnist mismunandi gróðri og dýralífi.
- ✓ Efla alhliða þroska barnsins.
- ✓ Vinna með námssvið aðalnámskrár leikskóla úti.
- ✓ Börnin fá að upplifa hluti á nýjan hátt.
- ✓ Að börnin læri að klæða sig eftir veðri og beri ábyrgð á því með starfsfólki.
- ✓ Kenna börnunum hóp og samvinnuleiki.
- ✓ Að börnin öðlist sjálfsöryggi í ókunnugu umhverfi.
- ✓ Að börnin læri um íslenska fugla.

Leiðir:

- ✓ Útikennslan verði sem fjölbreyttust í sem fjölbreyttasta umhverfi. Nýta það umhverfi sem leikskólinn hefur upp á að bjóða.
- ✓ Kenna börnunum hringrás náttúrunnar og þannig öðlast þau virðingu fyrir henni.
- ✓ Börnin læri að njóta náttúrunnar allt árið um kring sem leiksvæði og efnivið til skapandi starfs og leikja.
- ✓ Flokka og telja það sem er í náttúrunni, vinna með orðaforða, málskilning tölur, stafi, mynsköpun, hreyfingu o.fl.
- ✓ Að kennarar eigi umræður um hvers vegna við þurfum að fara vel með fötin okkar og passa upp á þau.
- ✓ Kenna börnunum hringrás náttúrunnar og þannig öðlast þau virðingu fyrir henni.
- ✓ Að börnin velji sér fugl og kynni hann fyrir hinum börnunum á deildinni.

Útivera

Börnin fara út að lágmarki einu sinni á dag, ef veður leyfir. Börnin læra smátt og smátt að taka ábyrgð á því hvenær dags þau fara út og með hverjum. Útivera býður upp á góða hreyfingu og er mikilvægur þáttur í leikskólauppeldi. Hún byggist á því að börn geti leikið sér frjálst og fengið útrás fyrir hreyfipörf sína á jákvæðan hátt jafnframt því að vera í snertingu við náttúruna, en einnig er boðið upp á skipulagða leiki, t.d. ýmsa hópleiki.

Markmið:

- ✓ Að börnin kynnist öðrum börnum og starfsfólki leikskólans.
- ✓ Að börnin æfi samhæfingu gróf- og fínhreyfinga í hinum ýmsu leikjum.
- ✓ Að börnin læri hópleiki og æfi þannig samvinnu.
- ✓ Að börnin njóti útiveru í íslenskri veðráttu.
- ✓ Að börnin kynnist nánasta umhverfi sínu.
- ✓ Að bera ábyrgð á fötum sínum úti og í vettvangsferðum þannig þau tynist ekki.
- ✓ Að þau velji sjálf hvort þau fari út eða vera inni fyrir hádegi.

Leiðir:

- ✓ Fara fjölbreyttar vettvangsferðir sem oftast
- ✓ Að börnin fá tækifæri að velja hvort það fari út fyrir eða eftir hádegi. Verða þó að fara að lágmarki 1x yfir vetrartímann en mega fara oftast ef þau vilja. Með því að hengja upp mynd af sjálfu sér á þar til gerðan stað upp á vegg.
- ✓ Bjóða upp á flæðandi sumarskóla með fjölbreyttum verkefnum
- ✓ Að kennarar eigi umræður um hvers vegna við þurfum að fara vel með fötin okkar og passa upp á þau.

Sjálfbærni og vísindi

Sjálfbærni felur í sér virðingu fyrir umhverfinu, ábyrgð, lýðræðisleg vinnubrögð, heilbrigði og réttlæti. Börn beita ýmsum aðferðum við að kanna og reyna að skilja umhverfi sitt. Þau horfa, hlusta, snerta, bragða, handleika, flokka, bera saman, rannsaka og draga ályktanir. Hlutverk okkar í Rjúpnahæð er að styðja við fróðleiksporsta barna með því að fylgjast með og hlusta eftir því hvað börnin eru að fást við og reyna að átta sig á hvernig þau skilja og hugsa hlutina. Út frá því er þeim kynntur nýr efniviður og hugmyndir, sem vekja þau til umhugsunar um sjálfbærni og sjálfbæra þróun. Jafnframt ber að ýta undir vísindalega hugsun og aðstoða börn við að sjá tengsl, orsök og afleiðingu og styrkja skilning þeirra á hugmyndum og hugtökum. Mikilvægt er að kenna börnum að bera virðingu fyrir umhverfi sínu og náttúru og skapa þeim tækifæri til að upplifa og njóta.

Markmið:

- ✓ Að börnin læra að taka ábyrgð á sjálfum sér og umhverfi sínu.
- ✓ Börnin læra að bera virðingu fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfinu sínu.
- ✓ Að börnin læri grunnhugmyndir að sjálfbærri þróun.
- ✓ Að börnin noti og kynnist fjölbreyttum efnivið.
- ✓ Að vinna með stærðfræðileg viðfangsefni

Leiðir:

- ✓ Að kenna börnunum að ganga vel um eigur sínar og annarra.
- ✓ Að kenna börnunum að ganga frá eftir sig og rétta öðrum hjálparhönd.
- ✓ Að börnin beri ábyrgð á útileiksvæðinu með kennurum, þ.e.a.s að þau aðstoði við að halda lóðinni snyrtilegri.
- ✓ Kenna börnunum að bera virðingu fyrir umhverfinu með því að flokka pappír, matarafgangna og annað sorp og skilja ekki eftir sig rusl.
- ✓ Fá tækifæri á vísindastarfi í flæðinu.

- ✓ Kynnist ræktun kryddjurta og matjurta og nýtingu þeirra.
- ✓ Að ræða um og gera tölur, tákn, mynstur og form sýnileg.

Sköpun og menning

Sköpun er mikilvægur þáttur í námi og þroska barna. Skapandi starf á fyrst og fremst að beinast að ferlinu sjálfu, gleðinni, tjáningunni og náminu sem á sér stað þegar hugmyndir, tilfinningar og ímyndun fá að njóta sín. Umhverfi Rjúpnahæðar á að örva skynjun og styðja við sköpunarkraft barna. Menning er samofin öllu starfi leikskóla og tengist leik barna, lýðræði, skapandi starfi og þjóðmenningu. Gera skal barninu kleift að nálgast viðfangsefni frá mörgum hliðum og á eigin forsendum. Hlutverk okkar felst m.a. í því að velja leiðir sem hvetja til skapandi hugsunar og sjálfstæðra vinnubragða hjá börnunum.

Markmið:

- ✓ Að börnin fái tækifæri að vera skapandi á fjölbreyttan hátt.
- ✓ Að börnin tjái tilfinningar sínar og hugmyndir gegnum myndsköpun.
- ✓ Að börnin kynnist landi sínu og þjóð.
- ✓ Að börnin læri góð samskipti, tillitsemi og að deila með öðrum.
- ✓ Að börnin kynnist mismunandi fjölskyldugerðum og mismunandi þjóðmenningu og að fólk sé mismunandi, að það er enginn eins.
- ✓ Að börnin læri að vinna í hóp að sameiginlegu verkefni og noti lýðræðisleg og sjálfstæð vinnubrögð.

Leiðir:

- ✓ Kennarar skipuleggi umhverfið þannig að það sé skapandi og bjóði upp á fjölbreyttan og opin efnivið.
- ✓ Að börnin tjái sig um verk sín.

- ✓ Að vinna með og fræðast um hefðir íslenskrar menningar s.s að hanna öskudagsbúning frá grunni, fræðast um gömlu dagana, íslenska fánann, dag íslenskrar tungu o.fl.
- ✓ Að börnin segi frá sjálfu sér og fjölskyldu sinni.
- ✓ Lesnar verða sögur frá liðinni tíð og frá mismunandi menningarheimum.
- ✓ Að börnin læri að taka lýðræðislegar ákvarðanir.
- ✓ Skapa umræður um að enginn sé eins. Allir eru sérstakir á sinn hátt.

Tónlist

Markmið:

- ✓ Að börnin syngji og hlusti á fjölbreytta tónlist.
- ✓ Læri nýja texta og ný lög.
- ✓ Að tónlist geti nýst sem leið til að efla málþroska og málskilning.
- ✓ Að börnin kynnist mismunandi hljóðgjöfum.

Leiðir:

- ✓ Söngur og tónlist sé hluti af deildarstarfi.
- ✓ Að börnin læri þulur, romsur og rím.
- ✓ Vinastund.
- ✓ Að börnin læri að slá/klappa takt og hrynjanda.

Flæði

Í flæði hafa börnin frjálst val um hvað þau vilja leika með og með hverjum þau vilja vera með. Þau flæða á milli svæða eftir áhuga og fylgja vinum sínum. Margt eru í boði fyrir þau til dæmis vísindakrókur, dúkkukrókur, salur, bókasafn, holukubbar og þau geta jafnvel flætt milli deilda.

Markmið:

Krummahreiður

- ✓ Að börnin fái að njóta þess að gera það sem þau hafa áhuga á.
- ✓ Að börnin læri samskipti í leik.
- ✓ Að börnin kynnist öðrum börnum og kennurum sem eru ekki með þeim á deild.
- ✓ Að börnin beri ábyrgð á umhverfinu sínu.
- ✓ Að efla forvitni, sjálfstæði, frumkvæði og gleði í leik og að þau njóti sín sem einstaklingar.
- ✓ Læri umgengi og frágang.

Leiðir:

- ✓ Að bjóða upp á fjölbreytt leikefni.
- ✓ Að kennarinn sé til staðar og leiðbeini eftir þörfum.
- ✓ Vera vakandi yfir áhugasviði barnanna og reyna í fremstu megni að bjóða upp á efnisvið sem svarar þörf þeirra.
- ✓ Kennarinn þarf að vera virkur þátttakandi í flæðinu meðal annars með því að kenna börnunum umgengi og ganga snyrtilega um.

Lokaorð

Við hlökkum til spennandi vetrar og verða viðfangsefni vetrarins fjölbreytt og spennandi. Við komum til með að leggja áherslu á að börnunum líði vel í leikskólanum og að þau þroskist sem sjálfstæðir einstaklingar og verði tilbúnari til að taka eigin ákvarðanir.

Starfsfólk Krummahreiðurs ☺